

Szegedi Ítéltábla
Bhar.II.404/2012/5.

A Szegedi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Szegeden, 2013. február 7. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A garázdaság vétsége és más bűncselekmény miatt I. r. vádlott **ÉS TÁRSA** ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság** 2012. június 29. napján kihirdetett **2.Bf.336/2012/4.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

II. r. vádlott

b ű n ő s

garázdaság vétségében [Btk. 271. § (1) bekezdés].

Ezért őt az ítéltábla **2 (kettő) évre próbára bocsátja.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A Szegedi Városi Bíróság a 2012. január 30. napján kihirdetett 2.B.2797/2011/10. számú ítéletével a II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki garázdaság vétségében [Btk. 271. § (1) bekezdés] és ezért őt 2 évre próbára bocsátotta. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú ítélet I. r. vádlott vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú ítéletben megállapított történeti tényállás lényege szerint I. r. vádlott 2011. július 13. napján az éjszakai órákban (Település)-en, a (sor megnevezése) soron található (vendéglő megnevezése) Vendéglő teraszán szórakozott, ott szeszest fogyasztott, amelytől alkoholos befolyásoltág állapotába került. 2011. július 14. napján a hajnali órákban, kb. 2 óra körül az I. r. vádlott asztaltársaságához csatlakozott a II. r. vádlott is, aki ugyancsak ittas állapotban volt. 3 óra 15 perc körüli időpontban az I. r. és a II. r. vádlott között szóváltás alakult ki. A II. r. vádlott az I. r. vádlottat szidalmazta, és egy alkalommal bal arcán tenyérrel megütötte. Erre I. r. vádlott bement a vendéglő belső részébe, az ott szórakozó társaságának elmondta a történeteket, akik tanácsára arra az elhatározásra jutott, hogy elhagyja a helyszínt. Ezt követően haza indult, majd kb. 10 perc múlva a (sor megjelölése) sorról visszafordulva visszatért a vendéglő teraszára, ahol ismét szóváltásba keveredett a II. r. vádlottal. A szóváltás során I. r. vádlott az asztalról felkapott egy üvegpoharat, és azt széttörte a II. r. vádlott fején.

A II. r. vádlott a homlokán felszínes, 4 db körülbelül fél cm-es vágott sebzést szenvedett el, amelyek gyógytartama 8 napon belüli volt.

Az I. r. vádlott a II. r. vádlottal szemben könnyű testi sértés vétsége miatt hatályos magánindítványt nem terjesztett elő, míg a II. r. vádlott az I. r. vádlottal szemben 2011. július 14. napján hatályos magánindítványt terjesztett elő.

A vádlottak cselekménye alkalmas volt arra, hogy a vendéglőben és annak teraszán szórakozó vendégekben félelmet, riadalmat keltsen.

Az elsőfokú ítélet ellen a II. r. vádlott és védője jelentettek be fellebbezést a garázdaság vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiánya okából történő felmentés érdekében.

Az ítélet az I. r. vádlott vonatkozásában elsőfokon jogerőre emelkedett.

A Szegedi Törvényszék a 2012. június 29. napján kihirdetett 2.Bf.336/2012/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a II. r. vádlottat az ellen garázdaság vétsége [Btk. 271. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette a Be. 6. § (3) bekezdés a) pont 1. fordulata alapján, figyelemmel arra, hogy a cselekmény nem bűncselekmény.

A törvényszék határozatának indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlannak, hiányosnak bizonyult. Ezért a tényállást a Be. 351. § (1) bekezdés a) pontja alapján, ténybeli következtetés alapján kiegészítette azzal, hogy a II. r. vádlott magatartása nem volt kihívóan közösségellenes.

Ezt a kiegészítést azzal indokolta, hogy bár a II. r. vádlott arrogánsan, magát a közösségi együttélést szabályain túltéve lépett fel a sértettel szemben, azonban ennek kiváltó oka a II. r. vádlott és a sértett közötti beszélgetés után a sértett közömbössége volt, amely a vádlottban a tehetetlenség érzését váltotta ki, és ez az érzés késztette a vádlottat tettére. Mindebből azt a következtetést vonta le, hogy bár a II. r. vádlott azon magatartása, hogy a sértettet arcul ütötte, erőszakos jellegű és közösségellenes is volt, illetőleg alkalmas is arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen, de nem minősül kihívóan közösségellenesnek, amely kihívó jelleg a garázdaság megállapításának törvényi feltétele.

A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a II. r. vádlott terhére, a törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezése és új eljárásra utasítása érdekében, amelyet az indokolt határozat kézhezvételét követően írásban akként módosított, hogy immár a másodfokú ítélet megváltoztatását, a II. r. vádlott bűnösségének garázdaság vétségében való megállapítását és próbára bocsátást indítványozott.

A fellebbviteli főügyészség a módosított ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság téves ténybeli és jogi következtetés alapján jutott arra a helytelen álláspontra, hogy a II. r. vádlott már hivatkozott magatartása nem volt alkalmas a garázdaság vétségének megállapítására, és előadta, hogy e körben az elsőfokú bíróság jogi álláspontja volt a helyes. Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy az ítéletábra a törvényszék ítéletének tényállásából mellőze a kihívó közösségellenesség hiányára való utalást, illetőleg az erre vonatkozó jogkövetkeztetést, és az ítéletet megváltoztatva a II. r. vádlott bűnösségét állapítsa meg garázdaság vétségében, és ezért őt bocsássa próbára.

A fellebbezés alapos.

A harmadfokú bíróság a Be. 387. § (1) bekezdése szerint eljárva a fellebbezéssel támadott másodfokú ítéletet és az ezt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást egyaránt felülbírálván megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróságok hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéstől mentesen folytatták le eljárásukat.

A Be. 388.§ (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta, kivéve, ha ez a tényállás megalapozatlan.

A Be. 388.§ (2) bekezdése alapján megalapozatlanság esetén az iratok tartalma illetve ténybeli következtetéssel a tényállást hivatalból kiegészítheti vagy helyesbítheti.

A másodfokú bíróság által megállapított tényállás felülbírálata során az ítélőtábla megállapította, hogy a törvényszék tévesen minősítette a városi bíróság tényállását megalapozatlannak, és téves volt az ezt orvosolni szándékozott eljárása is.

Egy tényállás abban az esetben tekinthető hiányosnak, ha a büntető anyagi jog szempontjából releváns tények hiányoznak a megállapított tényállásból. Ebben az esetben a megalapozatlanság kiküszöbölhető a másodfokú bíróság által akár bizonyítás felvétele útján, akár az iratok alapján, illetőleg ténybeli következtetéssel is.

Ténybeli következtetésről akkor beszélünk, amikor valamely, a bizonyítás eredményeként megállapított tényből a logika szabályainak az alkalmazásával következtetünk egy újabb tényre. Ha ezen tevékenység során logikai hibát vét a bíróság, akkor beszélhetünk helytelen ténybeli következtetésről, mint megalapozatlansági okról. Ez azonban nem azonos azzal, amikor a tényállásból, azaz a megállapított tényekből egyfajta jogi következtetést von le a bíróság, melyet nem a tényállás részeként, hanem a jogi indokolás keretei között kell az ítéletben kifejtetni (BH 2005. 167.), s ezért ezen jogi következtetés nem is tartozik a tényállás megalapozottságának a kérdéskörébe.

Az ítélőtábla álláspontja szerint a fent kifejtettekre figyelemmel tévesen járt el a törvényszék akkor, amikor a II. r. vádlott által kifejtett magatartás jogi megítélésének eredményét - azaz azt, hogy nem minősült kihívóan közösségellenesnek - a tényállás részévé tette, s ezért azt a harmadfokú bíróság a tényállásból mellőzte.

A Be. 388. § (2) bekezdése szerint eljárva, a harmadfokú bíróság a tényállást az iratok egybehangzó adataira tekintettel az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg helyesbítette:

A vádlott munkaképességének csökkenése 100 %-os.

A vádlott több alkalommal volt büntetve, az első-, illetőleg a másodfokú bíróság által hivatkozott büntetését megelőző büntetése a következő:

A Szegedi Városi Bíróság az 1998. június 2. napján kelt és június 8. napján jogerős 12.B.909/2009/2. számú ítéletével a vádlottat mint többszörös visszaesőt ittas járművezetés vétsége miatt 7 hónapi - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - fogházbüntetésre és 4 hónap közötti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A próbaidő 2000. június 7. napján letelt.

A fenti kiegészítésekkel, illetőleg helyesbítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozott lett, és ezáltal irányadó volt a felülbírálat során.

Az ítéltábla álláspontja szerint tévedett a törvényszék akkor, amikor arra a következtetésre jutott, hogy mivel a II. r. vádlott a közte és az I. r. vádlott között kialakult vita során az I. r. vádlott által tanúsított közömbösségen érzett tehetetlen dühe miatt ütötte meg az I. r. vádlottat, magatartása nem minősül kihívóan közösségellenesnek. Ebből fakadóan tévesen jutott arra a következtetésre is, hogy bár a II. r. vádlott magatartása közösségellenes volt, erőszakos, és alkalmas arra, hogy másokban megbotráncozást, riadalmat keltsen a kihívó jelleg hiányából fakadóan nem volt alkalmas bűncselekmény megállapítására.

Egy magatartás közösségellenesnek minősül, ha a jellegére és körülményeire tekintettel az együttélés szabályait jelentősen sérti (BH 1990. 326.).

Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a közösségellenesség akkor kihívó jellegű, ha a társadalmi együttélési szabályokkal nyíltan szembehelyezkedik, provokatív, kötekedő jellegű, amely a társadalom tagjaiból félelmet, vagy megbotráncozást vált ki. Ez abban az esetben is irányadó, ha a kifejtett magatartás nem általában a közösség ellen, hanem egy konkrét meghatározott személy ellen irányul (BJD 7365.). Ilyenkor az elkövető a magatartásával a közösségi együttélés szabályainak leplezetlen, gátlástalan, nyílt semmibe vételét fejezi ki, azaz feltűnést kelt öntörvényű, jogsértő viselkedésével.

Jelen esetben a II. r. vádlott egy nyilvános szórakozó helyen, mások jelenlétében, szóváltást követően, lényegében a sértett közömbössége, azaz azon magatartása miatt, hogy a II. r. vádlottal a vitát nem kívánta tovább folytatni, mintegy tehetetlen dühében ütötte meg. Erre tekintettel az általa kifejtett erőszakos magatartás egyértelműen öntörvényű, kötekedő, provokatív jellegű, a társadalmi együttélés szabályaival nem összeegyeztethető, a szórakozóhelyen egyébként is feltűnést keltő volt, így az mindenképpen kihívóan közösségellenesnek minősül. Erre figyelemmel a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 398.§ (1) bekezdése alapján eljárva megváltoztatta, és a II. r. vádlott bűnösségét megállapította a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző, aszerint minősülő és büntetendő garázdaság vétségében.

Az ítéltábla a terhelt terhére értékelte többszörösen büntetett előéletét, valamint azt, hogy a cselekmény elkövetésére a II. r. vádlott önhibából eredő ittas állapotában került sor. Ugyanakkor a II. r. vádlott javára értékelte a II. r. vádlott megrendült egészségi állapotát.

Mindezek figyelembevételével az ítéltábla arra az álláspontra jutott, hogy a vádlott vonatkozásában a Btk. 37. §-ában írt büntetési célok büntetés kiszabása nélkül, intézkedés alkalmazásával is elérhetőek.

Mindezekre - valamint a súlyosítási tilalomra is - figyelemmel a Btk. 72. § (1) bekezdése és (5) bekezdése alapján a II. r. vádlottat a rendelkező részben írtak szerinti tartamra próbára bocsátotta.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 588. § (4) bekezdésén alapszik.

Szeged, 2013. február 7.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Katona Tibor s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bhar.II.404/2012/5. számú ítélete, valamint a Szegei Törvényszék 2.Bf.336/2012/4. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős.

Szeged, 2013. február 7.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke